

ES VALSTYBES PAGALBOS POLITIKA – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas

Taikoma nuo 2008 m. rugpjūčio 29 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Tikslai

Valstybės pagalbos supaprastinimas ir tikslingesnė valstybės pagalba siekiant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Leidimas iš karto skirti 26 rūšių pagalbos priemones, kad valstybės narės galėtų sutaupyti laiko skirdamos valstybės pagalbą.

- Šiuo naujuoju reglamentu – Bendruoju bendrosios išimties reglamentu (BBIR)– sumažinama administracinė našta, susijusi su valstybės pagalbos teikimu, nes valstybės pagalbos, apie kurią nereikia pranešti Komisijai, rūšių skaičius padidinamas iki 26 ir į vieną dokumentą sutraukiamos bei suderinamos anksčiau penkiuose atskiruose reglamentuose buvusios taisyklės.
- Šia 26 rūšių valstybės pagalba bus realiai prisidėta prie darbo vietų kūrimo ir Europos konkurencingumo didinimo. Reglamentu bus ne tik sumažinta valdžios institucijoms ir Komisijai tenkanti administracinė našta, bet ir valstybės narės bus skatinamos kuo veiksmingiau panaudoti ribotus išteklius.
- Šis BBIR yra ypač svarbus mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), nes visos šiuo reglamentu leidžiamos priemonės gali būti teikiamos MVĮ, o kai kurios iš jų yra netgi specialiai joms skirtos.

„Naujosiomis taisyklėmis nustatoma aiški sistema, leisianti valstybėms narėms be jokio Komisijos kišimosi skirti pagalbą, kuria skatinama kurti naujas darbo vietas, didinti konkurencingumą ir gerinti aplinkos apsaugą. Todėl Komisija, atsižvelgdama į Valstybės pagalbos veiksmų planą ir Smulkiojo verslo aktą, vykdo įsipareigojimus valstybėms narėms pagreitinti ir palengvinti tam tikrų rūšių valstybės pagalbos skyrimą.“

Už konkurenciją atsakinga Komisijos narė Neelie Kroes

1 • • Bendrieji BBIR principai

- Kad pagalba būtų priskirta vienai iš 26 BBIR nustatytų rūšių, ji turi atitikti tam tikras sąlygas, pavyzdžiui, užtikrinti, kad pagalba skatintų naujos veiklos vykdymą, kuri kitu atveju nebūtų vykdoma, kad būtų skatinamas ekonominis vystymasis ir pernelyg neiškreipiama konkurencija.
- Kai šios sąlygos atitinkamos, pagalbą valstybė narė gali skirti iš karto be išankstinio pranešimo Komisijai. Valstybės narės, naudodamos paprastą informacijos teikimo lapą, tiesiog turi pranešti Komisijai apie pagalbą jau po pagalbos suteikimo.
- Reglamentas taikomas skaidrioms pagalbos formoms, t. y. subsidijoms ir palūkanų subsidijoms, paskoloms, kurių bendrajame subsidijos ekvivalente atsižvelgiama į orientacinę palūkanų normą, garantijų schemoms, fiskalinėms priemonėms (su viršutine riba) ir kai kurių rūšių grąžintinam avansui.
- BBIR taikomas beveik visiems ūkio sektoriams, išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros bei žemės ūkio sektorius ir anglies sektoriaus dalis. Reglamentas taip pat netaikomas regioninės pagalbos plieno, laivų statybos ir sintetinių pluoštų sektoriams ir regioninės pagalbos schemoms, skirtoms konkreitiems ūkinės veiklos sektoriams.

Jis netaikomas su eksportu susijusiai veiklai ir kai pirmenybė teikiama vietinių, o importuojamų prekių naudojimui. Jis netaikomas ir *ad hoc* pagalbai didelėms įmonėms (tačiau taikomas regioninei investicinei pagalbai ir pagalbai užimtumui).

- Skirtingos BBIR priemonės gali būti sumuojamos, jei jos susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti. Sumavimas neleidžiamas iš dalies ar visiškai sutampančioms išlaidoms, jei dėl tokio sumavimo būtų viršijamas didžiausias pagal BBIR leidžiamas pagalbos intensyvumas.
- Į BBIR taikymo sritį nepatenkančios priemonės vis tiek gali būti leidžiamos. Joms tiesiog toliau taikomas įprastinis pranešimo reikalavimas – Komisija tokius pranešimus nagrinės remdamasi esamomis gairėmis ir sistemomis.

2 • • Pagal BBIR leidžiamos skirti pagalbos rūšys

Pagal BBIR gali būti skiriama šių rūšių pagalba, kuria neviršijamos šiame reglamente nustatytos didžiausios pagalbos sumos.

2.1 • Tik MVĮ teikiama pagalba

Pagalba mažoms ir vidutinėms įmonėms

Be pagalbos rūšių, kuri gali būti skiriama visoms įmonėms, kai kurių rūšių pagalba specialiai skirta padėti MVĮ pašalinti konkrečius rinkos trūkumus, su kuriais jos susiduria. MVĮ gali būti subsidijuojamos įvairiais jų vystymosi etapais.

- MVĮ teikiama investicinė pagalba ir pagalba užimtumui
- MVĮ teikiama pagalba konsultavimui
- Pagalba MVĮ dalyvavimui mugėse

Pagalba rizikos kapitalo forma

Rizikos kapitalas yra svarbi MVĮ finansavimo priemonė. Pagal BBIR pagalbos pranešimo reikalavimas netaikomas rizikos kapitalui sudarant privataus kapitalo investicinius fondus, kuriuose valstybė yra partnerė, investuotoja arba dalyvė, net jei ji jame dalyvauja ne tokiomis palankiomis sąlygomis kaip kiti investuotojai. Investicinis fondas į vieną įmonę gali investuoti iki 1,5 mln. EUR per dvylika mėnesių.

Pagalba moterų verslumui skatinti

Pagal BBIR valstybėms narėms leidžiama skirti paramą moterų verslininkų įsteigtoms naujoms mažoms įmonėms, siekiant padėti joms pašalinti konkrečius rinkos trūkumus, su kuriais jos susiduria, visų pirma susijusius su finansais. Reglamentu leidžiama skirti paramą įvairioms veiklos išlaidoms, kaip antai vaikų ir tėvų priežiūros išlaidoms, padengti.

2.2 • Pagalba visoms įmonėms

Pagalba moksliniams tyrimams, technologijų plėtrai ir inovacijoms (MTTPI)

Be labiau įprastų MTTPI pagalbos rūšių į BBIR taip pat įtrauktos grupės inovacinių priemonių, skirtų Europos pramonės konkurencingumui skatinti daugiau investuojant į MTTPI.

- Pagalba mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros projektams
- Pagalba techninių galimybių studijoms
- Pagalba išlaidoms, susijusioms su MVĮ pramoninės nuosavybės teisėmis, padengti
- Pagalba naujoms naujovėms diegiančioms įmonėms
- Pagalba naujovių diegimo konsultacinėms paslaugoms ir naujovių diegimo paramos paslaugoms
- Pagalba įdarbinant kviestinius aukštos kvalifikacijos darbuotojus
- Pagalba moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuose

Pagalba aplinkos srityje

BBIR nacionalinėms valdžios institucijoms sudaromos sąlygos skirti įvairias pagalbos priemones aplinkos apsaugos arba klimato kaitos problemoms spręsti.

- Pagalba investicijoms, kuriomis sudaromos sąlygos laikytis griežtesnių aplinkos apsaugos standartų nei Bendrijos numatytieji
- Pagalba transporto priemonėms, kurioms taikomi griežtesni aplinkos standartai nei Bendrijos nustatytieji, įsigyti
- Pagalba MVĮ, skirta iš anksto prisitaikyti prie būsimų Bendrijos aplinkos standartų
- Pagalba investicijoms į energiją taupančias priemones
- Pagalba investicijoms į labai veiksmingą bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą
- Pagalba investicijoms, kuriomis skatinamas energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas
- Pagalba aplinkos tyrimams atlikti
- Pagalba aplinkos mokesčių lengvatų forma

Regioninė pagalba

Nacionaline regionine pagalba skatinama ES ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda sprendžiant palankių sąlygų neturinčių regionų problemas.

- Regioninė investicinė pagalba ir pagalba užimtumui
- Pagalba naujai įsteigtoms mažosioms įmonėms remiamuose regionuose

Pagalba mokymui

Pagal reglamentą leidžiama pagalba bendrajam ir specialiajam mokymui.

Pagalba palankių sąlygų neturintiems ir neįgaliems darbuotojams

BBIR apima pagalbą, kuria įmonės skatinamos įdarbinti neįgalius ar palankių sąlygų neturinčius darbuotojus.

- Pagalba palankių sąlygų neturinčių darbuotojų įdarbinimui darbo užmokesčio subsidijų forma
- Pagalba neįgalių darbuotojų užimtumui darbo užmokesčio subsidijų forma
- Pagalba papildomoms išlaidoms, kai įdarbinami neįgalūs darbuotojai, kompensuoti

3 • • Kaip gauti BBIR leidžiamą valstybės pagalbą?

BBIR taikomas valstybių narių, o ne Komisijos teikiamai valstybės pagalbai. Norėdamos gauti tokią pagalbą įmonės turi kreiptis į valstybės, regiono ar vietos lygmens valdžios institucijas.

Visą BBIR tekstą galima rasti:

2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius
Oficialusis leidinys L 241, 2008 8 9, p. 3.
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

Norėdami gauti daugiau informacijos apie šį reglamentą galite kreiptis į Europos Komisijos Konkurencijos generalinio direktorato Valstybės pagalbos politikos ir kontrolės skyrių A3.

Daugiau informacijos apie valstybės pagalbos taisykles:

Valstybės pagalbos taisyklių vadovas
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html

Valstybės pagalbos taisyklių MVĮ vadovas
(greitai bus paskelbtas)

Valstybės pagalba – kas leidžiama pagal ES taisykles. Apžvalga

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/659&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Valstybės pagalba. Dažnai užduodami klausimai apie ES taisykles

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/660&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>